

Tønsberg Senterparti

Program 2019 – 2023

Grunnsyn

Et levende folkestyre og gode lokalsamfunn skal gi folk trygghet, tilhørighet og identitet. Den norske samfunnskontrakten, hvor man yter etter evne og hvor fellesskapet stiller opp for den enkelte, forutsetter tillit mellom mennesker. Rettferdig fordeling, små forskjeller og sosial tillit henger tett sammen. Senterpartiet arbeider for et samfunn med små sosiale, geografiske og økonomiske forskjeller. Rettferdig fordeling oppnås best gjennom et levende folkestyre og desentralisering av eiendomsrett, makt, kapital og bosetting.

Senterpartiet vil videreutvikle et godt offentlig tjenestetilbud i hele kommunen. Senterpartiet er opptatt av tilstrekkelig finansiering av barnehage, skole, hjemmebaserte tjenester og sykehjem. Når disse fungerer godt reduseres også behovet for de mer spesialiserte tjenestene. Offentlige tjenester skal tilbys nær folk. Alle de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig der folk bor. Barnehage, skole, eldreomsorg og sykehjem er en forutsetning for at lokalmiljø skal kunne utvikle seg og at folk skal kunne bosette seg i alle deler av kommunen.

Oppvekst

Oppveksten er den viktigste perioden i livet vårt. I løpet av noen få år skal et spedbarn utvikle seg til å bli et selvstendig individ som skal klare seg gjennom skolegang og videre inn i voksenlivet.

Hvert enkelt barn skal ha muligheten til å bli den beste utgaven av seg selv. Dette krever tilstrekkelig med voksne som ser og har tid. Senterpartiet er opptatt av forebyggende arbeid og tidlig innsats for å hindre at små problemer i barneåra skal vokse seg til store problemer seinere i livet.

Barnehage

Senterpartiet mener læring i barnehagen må skje på barnas egne premisser, og først og fremst gjennom lek. Den faglige kvaliteten sikres gjennom pedagogiske ledere som gis tillit og tar ansvar for barnehagens innhold innenfor rammeplanen. Det er viktig å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet. Det må derfor satses på de ansattes kompetanse, økt voksentetthet og på barnehagene som fysiske anlegg. Senterpartiet vil bidra til matglede ved å tilby variert og sunn mat, og la barna ta aktivt del i matlaging.

Senterpartiet vil:

- Ha to barnehageopptak i året, og arbeide for at det blir løpende opptak gjennom året.
- Styrke arbeidet med å tilrettelegge barnehagetilbudet til barn med spesielle behov.
- Sikre at ansatte i barnehagene snakker godt norsk.
- Ha matservering i barnehagene.
- Legge til rette for fysisk aktivitet ved å ha spennende og utfordrende uteområder.

- Øke vedlikeholdet slik at alle barnehager oppfyller dagens standard bygningsmessig.
- Sikre midler til vikarer ved sykdom og annet fravær blant de ansatte.
- Øke voksentettheten slik at bemanningsnormen (3 barn under 3 år og 6 barn over 3 år per voksen) gjelder i hele barnehagens åpningstid.
- Legge til rette for et bredt tilbud av barnehager som gårdsbarnehage og naturbarnehage.

Skole

Senterpartiet vil gi elevene mulighet til å utvikle sine ferdigheter og sitt potensial gjennom pedagogisk trygge og faglig kompetente lærere. Det skal legges vekt på opplæring i grunnleggende ferdigheter og sosial kompetanse. Mestringsfølelse skal stå i fokus. Senterpartiet har tillit til læreren som profesjonsutøver og vil gi læreren handlingsrom. Lærere skal bruke mindre tid på rapportering og dokumentasjon, og få mer tid til å være lærer. Senterpartiet vil prioritere lærerens tid med eleven.

Trivsel og trygghet er grunnleggende forutsetninger for læring. SMART må fortsatt brukes som verktøy for sosiale ferdigheter. Mobbing må bekjempes. Mobbetilfeller skal håndteres lokalt av ledelsen på den enkelte skole. Kun unntaksvis kan det være behov for flytting av elever, og da er det i prinsippet mobberens som skal flytte.

Senterpartiet er opptatt av å bevare dagens skolestruktur som gir elevene mulighet til å gå på skole i sitt nærmiljø. Et godt fysisk arbeidsmiljø er viktig for god læring. Godt vedlikehold og nødvendig fornying av bygninger og uteområder er viktig.

Senterpartiet vil sikre alle elever trygg skolevei med gang- og sykkelveier, der det er mulig. Der det brukes skolebusser må det sikres trygge busstopp langs veien.

Senterpartiet vil:

- At "assistentressurs" for elever med spesielle behov også skal gjelde for SFO.
- Legge til rette for et økt samarbeid med frivillige organisasjoner og kulturskolen om innholdet i SFO.
- Legge til rette for fleksibel bruk av SFO-tid, slik at man for eksempel kan benytte seg av tilbudet kun på morgenen eller etter skoletid.
- Bidra til matglede ved å tilby variert og sunn mat på SFO, og la barna ta aktivt del i matlaging.
- Legge til rette for fysisk aktivitet ved å bygge spennende aktivitetsanlegg som også kan fungere som nærmiljøanlegg på kvelds- og fritid.
- Innføre felles søskenmoderasjon for barnehage og SFO.
- At alle som jobber i skolen skal ha formell kompetanse.
- Innføre en mentorordning for alle nyutdannede lærere.
- Tilby etterutdanningskurs for lærere med kontaktlærerfunksjon.
- Begrense testregimet i skolen.
- Styrke opplæringen i digitale ferdigheter og IKT i grunnskolen, inkludert koding/programmering.
- Innføre et sunt skolemåltid for elever i grunnskolen. Det kan kreves egenandel.
- Sikre elever tilgang til basseng, og styrke svømmeundervisningen.
- Sikre gode skolebibliotek.
- Styrke de praktiske og estetiske fagene.
- Styrke rådgivningstjenesten.
- Styrke samarbeidet mellom skole og næringsliv.

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten skal ivareta det forebyggende og helsefremmende arbeidet rettet mot barn og unge i kommunen. Tjenesten skal være et gratis og lett tilgjengelig lavterskeltilbud. Helsestasjonen og skolehelsetjenesten skal følge barnas utvikling, gi foreldreveiledning om kosthold og aktivitet, råd ved overvekts-problematikk, samtale- og veiledningstilbud til barn og familier som har utfordringer. Barn med spesielle behov henvises videre til hjelp og behandling.

Senterpartiet vil:

- Styrke helsestasjonen og skolehelsetjenesten.

Barnevern

Senterpartiet vil styrke familievernet for å forebygge og hjelpe familier. Helsestasjoner og familievernkontor er spesielt viktige nøkkelinstitusjoner i det forebyggende arbeidet. Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres utvikling og helse, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Der hvor tiltak fra det offentliges side er nødvendig, mener Senterpartiet at barnets beste skal være overordnet. Det er viktig at barnevernet hjelper utsatte familier på et tidlig tidspunkt, for å unngå omsorgsovertakelser der det er mulig. Hvis omsorgsovertakelser blir nødvendige, skal løsninger i barnets familie/slekt eller nettverk alltid vurderes som første alternativ. Barnets språklige og kulturelle bakgrunn må også vektlegges. Man må prioritere løsninger hvor søsken får bo sammen.

Familier med minoritetsbakgrunn er overrepresentert i barnevernssaker. Enslige mindreårige asylsøkere har samme rett til barnevernstjenester som andre barn. Senterpartiet vil styrke barnevernets flerkulturelle kompetanse og rekruttere flere fosterhjem fra minoritetsgruppene. Senterpartiet mener at alle som kommer til Norge og deltar i introduksjonsprogrammet, skal få kunnskap om norske lover som gjelder barn, barns rettigheter og barneoppdragelse.

Barn og unge som er i barnevernets omsorg lider oftere av psykisk plager. Senterpartiet mener samarbeidet mellom barnevernet og helsetjenesten må styrkes for å sikre bedre forebygging, oppfølging og behandling. Senterpartiet mener at barnevernet må styrke ettervernet, som i dag ikke er godt nok.

Senterpartiet vil:

- Styrke barnevernsbarns rettigheter.
- At alle barnevernsbarn som blir myndige skal få veiledning og tilbud om ettervern.
- Styrke barnevernets flerkulturelle kompetanse.
- Sikre ansatte i barnevernet oppfølging og samtaler etter spesielt krevende saker eller episoder.
- Ha SMART barnevern: Styrke familiene der det er mulig framfor plassering i fosterhjem.

Helse og omsorg

Senterpartiet vil ha sterk satsing på folkehelseiltak for å forebygge sykdom. En meningsfylt hverdag med fysisk aktivitet, et sunt kosthold og et sosialt fellesskap er viktig for helsa vår. Vi vil legge til rette for lavterskeltilbud som trimgrupper og grønn omsorg.

Vi mener at rus og psykiatri er områder som må løftes spesielt. Det samme gjelder tilbudet til personer med ulike kroniske sykdommer, som for eksempel revmatiske lidelser, hjerte- og karsykdommer og diabetes.

Psykisk helse og rus

Pasienter med psykisk sykdom må få bedre behandling og oppfølging. Senterpartiet vil prioritere tilbudet til pasienter med rus- og psykiske lidelser.

Senterpartiet vil:

- Styrke det psykiatriske tilbudet i kommunehelsetjenesten og bedre samhandlingen med spesialisthelsetjenesten.
- Sikre behandlingstilbudet for rusavhengige med særlig vekt på ettervern.
- Sikre et verdig botilbud til rusmisbrukere og bostedsløse.
- Satse på psykisk helsevern med vekt på samhandling med pårørende.

Eldreomsorg

Alle skal kjenne trygghet for nødvendig hjelp hvis helsen svikter. Vi ønsker et godt samarbeid med pårørende, frivillige og ideelle aktører. Senterpartiet mener det er behov for en ny pårørende- og frivillighetspolitikk som styrker oppfølgingen av alle dem som yter en ekstra innsats for de eldre.

Eldre må få bo i egen bolig lengst mulig. Velferdsteknologiske løsninger kan styrke den enkeltes mulighet til å klare seg selv i hverdagen og mestre egen livssituasjon. I dette ligger også økt trygghet for brukerne og deres pårørende.

Senterpartiet vil ha mer aktivitet og innhold i eldreomsorgen og sikre eldre et omsorgstilbud som innebærer meningsfulle dager og tilbud om daglig aktivitet. Dette kan være både fysisk, kulturell og sosial aktivitet. Som en del av et løft for mer aktivitet og innhold i eldreomsorgen, vil vi også ha større satsing på hverdagsrehabilitering. Eldre som får tilbud om hjemme-rehabilitering får et skreddersydd rehabiliteringstilbud i stedet for passiverende tiltak. Et tverrfaglig team veileder og tilrettelegger for aktiviteter som er satt ut fra brukerens egne ressurser og ut fra målet om hva som er viktig å mestre for den eldre selv.

Senterpartiet vil:

- At all eldreomsorg skal være preget av respekt for brukerne og være formet slik at den hegner om de eldres verdighet.
- Prioritere «åpen omsorg» (tjenester til pleietrengende som bor hjemme).
- Bygge ut sykehjems plasser og omsorgsboliger etter behov i ulike deler av kommunen, og tilstrebe at flest mulig eldre fortsatt skal kunne bo i sitt nærmiljø.
- Sikre bedre legedekning og flere legetimer ved sykehjem.
- Bedre tilbudet for personer med demens og deres pårørende.
- Legge til rette for stabil grunnbemanning i hjemmesykepleien og ved sykehjem/ institusjonsplass og omsorgsbolig slik at brukerne sjeldnere opplever bytte av pleiepersonale.

- Sikre et mangfoldig dagaktivitetstilbud.
- Sikre at alle eldre i institusjon får næringsrike, varierte og spennende måltider. Matglede er viktig.
- Innføre krav om tilgang til kompetanse om ergoterapi, fysioterapi og ernæring ved alle sykehjem.
- Rekruttere flere aktivtører, musikkterapeuter og frivillighetskoordinatorer til eldreomsorgen.
- Styrke samhandling mellom sykehus og kommune/ sykehjem/ hjemmesykepleien.
- Ha et løft for velferdsteknologi.
- Legge til rette for flere møteplasser mellom unge og eldre.
- Styrke omsorgstilbudet mot livets slutt, og bedre tilbudet om palliativ pleie.
- Legge til rette for grønn omsorg for tidlig demente.

Bolig, tilrettelegging, arbeid og aktivitet

Trygge hverdagen til familier med funksjonshemmede barn med gode avlastningstilbud, veiledning og god koordinering av tjenester som den enkelte trenger for å lette hverdagen.

Det gir særlig grunn til bekymring at antallet unge uføre stiger kraftig. Det er viktig å legge til rette for at flere uføre med restarbeidsevne kan helt eller delvis vende tilbake til arbeidslivet. Det er særlig viktig med tiltak som følger opp unge med psykiske lidelser.

Senterpartiet mener at situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne må bedres, slik at de kan delta i samfunnet på lik linje med andre. For barn med nedsatt funksjonsevne er det viktig at skoler er tilrettelagte, og at undervisningstilbudet er godt og blir kvalitetssikret. Hjemmetjenester til personer med nedsatt funksjonsevne må utformes slik at valgfrihet og mulighet til å styre egen hverdag, sikres.

Senterpartiet vil:

- Koordinere kommunale tjenester til personer med sammensatte og langvarige behov for velferdstjenester.
- Sikre brukere et godt tilbud gjennom brukerstyrt personlig assistanse.
- Sikre midler til det frivillige arbeidet som ukentlig aktivitetsgruppe til kreftpasienter og deres pårørende.
- At det blir innført aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år kombinert med en aktivitetsrett for mottakeren. Kommunen må få statstilskudd til å organisere denne aktiviteten.
- Sikre eldre og andre med nedsatt funksjonsevne transport- og følgeordninger for å kunne delta på kulturtilbud i nærmiljøet sitt.
- Styrke og tilrettelegge for tverrfaglig arbeid og koordinering av tjenester til de deler av befolkningen som har eller får komplekse helseutfordringer.
- Ha dag- / aktivitetstilbud for eldre og personer med behov for tilsyn slik at pårørende får avlastning eller kan stå i jobb.
- At kommunen skal være en aktiv eier av RAK (tidligere ASVO) og Fønix, og sikre gode tiltaksarbeidsplasser.

Kultur

For å skape gode lokalsamfunn er det nødvendig med et rikt og variert kulturtilbud. Det må legges til rette for et mangfold av kulturaktiviteter og kulturuttrykk, og for at hele befolkningen skal kunne delta i natur, kunst- og kulturlivet. Senterpartiet vil knytte unge, eldre og mennesker med ulik etnisk bakgrunn sammen gjennom kultur- og friluftaktiviteter.

Senterpartiet vil:

- Sikre et godt tilbud med bibliotek i Tønsberg og på Revetal.
- Utvikle kulturskolen med flere plasser til barn og unge med ulike interesser.
- Gi frivillige lag og foreninger støtte til et kulturtilbud med bredde og kvalitet.
- Støtte lag og foreninger som inkluderer mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Sikre at Trio fritidsklubb kan fortsette som en ukentlig møteplass for mennesker med utviklingshemming.
- Sikre Sidebygningen på Teie Hovedgård med tilbud om aktiviteter og som møteplass for mennesker med psykiske plager og utfordringer knyttet til rus.

Kulturarv

Tønsberg og Re har en lang historie og bærer preg av sine byggeskikker og tradisjoner. Det er viktig å ta vare på byens profil med Slottsfjellet og Haugar som markerte punkter i bybildet. Jarlsberg Hovedgård utgjør en kontrast til byen med sitt åpne landskap. Bygninger fra ulike tidsepoker i kommunen må tas vare på. Våre Middelalderkirker må sikres for ettertiden med bidrag fra staten.

Senterpartiet vil:

- Utvikle Tønsberg som middelalderby gjennom å videreføre middelalderdagene i både Revetal og Tønsberg sentrum.
- Videreføre middelalderdagene i både Re og sentrum.

Kirke og livssyn

Religion og livssyn er grunnleggende dimensjoner i mange menneskers liv. I tillegg til å være et trossamfunn, er Den norske kirke også en viktig tradisjons- og kulturbærer. Senterpartiet mener at endringene i kirkeordningen, og det at Norge i større grad har blitt et fler-religiøst samfunn, gir behov for utviklingen av en mer helhetlig tros- og livssynspolitikk.

Senterpartiet vil:

- At aktivitetene og tilbudet til Den norske kirke opprettholdes i alle deler av kommunen.
- Fortsatt ha skolegudstjenester med frivillig deltagelse.
- Sørge for at kommunen har egnede livssynsåpne seremonirom alle kan bruke til både små og store seremonier, særlig for gravferd.
- Arbeide for statlige midler til restaurering og vedlikehold for steinkirker fra middelalderen.
- Sikre drift av eksisterende privatskoler som Bjerkely, Granly, Elihu-skolen, Jareteigen Montessori-skole.

Idrett, friluftsliv og folkehelse

Idrettslagene er et av lokalmiljøets viktigste møtesteder. Senterpartiet vil føre en idrettspolitikk som stimulerer mange til å være fysisk aktive, og som samtidig ivaretar de som har talent til å kunne satse på idretten.

Vi ser idrettspolitikken i sammenheng med vår forebyggingsbaserte tilnærming til helsepolitikken. Derfor er oppbygging av lavterskeltilbud som er utenom den organiserte idretten, som utbygging av turløyper, ballbinger, og andre nærmiljøanlegg, en viktig del av den helhetlige idretts- og friluftslivspolitikken.

Senterpartiet vil at alle skal ha mulighet til å ferdes i naturen til daglig. Vi vil at alle, uansett hvor de bor i kommunen, skal ha tilgang til turstier og skiløyper i nærmiljøet. Etablering, drift og vedlikehold må skje som samarbeid mellom grunneier, lag og foreninger og kommunen.

Senterpartiet vil:

- Sikre idretten støtte til å gi et godt breddetilbud til barn og unge.
- Utvide idrettshallen på Barkåker fra halv til hel hall.
- Etablere flere turløyper.

Samferdsel

Målet er å utvikle transporttilbudet på en måte som gir gode ringvirkninger for næringslivet og i hverdagslivet til folk. Samtidig som vi skal satse på moderne infrastruktur, er det viktig å omstille norsk transport slik at vi lever opp til våre klimaforpliktelser, med lave klimagassutslipp. Da blir det viktig at vi legger til rette for mer bruk av buss og kollektivtrafikk. En sømløs overgang mellom buss og tog vil redusere biltrafikken inn til byen.

Vi ønsker en løsning i Bypakke Tønsberg som ikke legger til rette for økt biltrafikk, og tar kortest mulig tid å nedbetale med bompenger. Økt trafikk skal tas ved bruk av sykkel, gange og kollektivt. På Kjelle og på Kilen må kryssløsningene gjøres mer effektive. Dette vil bidra til å løse en del av køproblemene i Tønsberg.

Kommunen har ansvar for 270 km vei og 120 km gang- og sykkelvei. Det er et stort vedlikeholdsetterslep og stort behov for opprustning. Senterpartiet vil øke vedlikeholdet og arbeide for at alle kommunale veier har asfaltstandard.

Senterpartiet vil:

- At det skal gå buss til alle deler av kommunen.
- Samlokalisere buss- og jernbanestasjon i bysentrum.
- Etablere hurtigladere for elbil ved offentlige knutepunkter.
- Legge til rette for fyllestasjoner med biogass.
- Ha en rimelig og miljøvennlig løsning i Bypakke Tønsberg-regionen.
- Ha ny trafikklosning på Vear og Hogsnesbakken.
- Oppruste Bispeveien som avlastningsvei for E18.
- Arbeide for et sammenhengende nett av gang- og sykkelstier i hele kommunen.
- Bruke fortauløsninger der det er vanskelig eller for kostbart å bygge ordinær gang- og sykkelvei.
- At alle kommunale veier bør ha asfalt.
- Prøve ut ordning med autonome (selvkjørende) busser.
- Videreutvikle Tønsberg havn som et attraktivt område med næring, bolig og rekreasjon.

Kommunen og næringslivet

Senterpartiet ønsker å drive en aktiv næringspolitikk og skape nye arbeidsplasser i vår region. Det er viktig å ha tilstrekkelige næringsarealer tilgjengelig slik at bedrifter raskt kan tilbys arealer når de spør. Kommunens viktigste oppgave er å peke på egnede områder og bidra til en rask og god regulering av framtidige næringsarealer. Det må være styring på arealbruken. Det skal ikke bygges på dyrka eller dyrkbar mark. Vi er også skeptiske til at utbyggere kjøper opp næringsarealer for å bruke dem til boligformål.

Senterpartiet vil sikre videre utvikling av næringsmiddelindustrien, som i dag er Tønsbergs største private næring. Tønsberg er og skal være en av Norges viktigste landbrukskommuner.

Senterpartiet vil:

- Sikre tilgang til næringsområder for de som ønsker å etablere seg.
- Videreutvikle lokale sentra i kommunen for å skape vekst og arbeidsplasser der folk bor.
- Arbeide for en rask, effektiv og løsningsorientert saksbehandling i næringsaker.
- Holde fokus på nyetablerte gjennom oppfølging og støtte.
- Legge til rette for etablering av næringsklynger for å skape et robust næringsliv.
- Videreutvikle samarbeidet mellom kommunen, lokalt næringsliv og Universitetet i Sørøst-Norge.
- Skape nye arbeidsplasser gjennom å sikre grunnlaget for en bærekraftig næringsmiddelindustri.
- Stimulere til utvikling av nisse- og kvalitetsproduksjon av mat i nærmiljøet.
- Arbeide for utvikling og markedsføring av reiselivsprodukter med fokus på vår rike kulturarv og vår middelalderhistorie.
- Skape et levende bymiljø ved å revitalisere handel og kulturopplevelser i Tønsberg sentrum og på torget gjennom aktivt samarbeid med det lokale næringslivet.
- Utvikle tilstrekkelig med næringsområder med infrastruktur som vei, vann, avløp og bredbånd.
- Arbeide for bredbåndsdekning i alle deler av kommunen.

Miljø, klima og energi

Kommunen er ansvarlig for å bidra i arbeidet med å forurense mindre og ivareta miljøet på en bedre måte. Vi må også legge til rette for at innbyggerne våre kan ta et ansvar for miljøet. Grønne prinsipper må være gjennomgående for hele kommunens utvikling. Dette sikrer levekårene for oss og framtidige generasjoner.

Bruk av tre som byggemateriale er viktig for karbonlagring og en lønnsom skognæring. Senterpartiet vil legge til rette for at bruk av tre i bygg skal være lønnsomt og vil bruke offentlige anbud til å øke bruken av tre som byggemateriale. Nye offentlige bygg skal alltid vurderes utført i massivt tre eller reisverk av trematerialer.

Senterpartiet vil:

- Arbeide for at kommunal virksomhet skal ha nullutslipp.
- Legge til rette for fyllestasjoner med biogass.

- Etablere hurtiglader for elbil ved offentlige knutepunkter.
- Innarbeide strenge miljøkrav i reguleringsplaner.
- At hovedregelen skal være fornybar energi i alle nye kommunale bygg.
- Gjennomføre enøk-tiltak i eldre kommunale bygg.
- Etablere varmesentral på Revetal, hvor det bør være to fornybare energikilder; flis og biogass.
- Videreutvikle næringsvirksomhet i tilknytning til biogass-anlegget på Rygg.
- Fokuserer på at miljørettet næringsvirksomhet etablerer seg i kommunen.
- Oppmuntre til etablering av solfangertak til produksjon av strøm.
- At kommunen må bruke sin rolle som innkjøper til å skape et marked for norskproduserte miljøvennlige, bio-baserte produkter og tjenester.

Arealforvaltning

Senterpartiet vil ha en bevisst arealforvaltning med tanke på de svært langsiktige følgene bruk av arealer som regel får. Et areal tatt i bruk til bolig, næring, vei eller parkering vil som regel aldri bli tilbakeført til arealer for matproduksjon. Vi må sikre rekreasjonsområder både i strandsonen og i nærmiljøet der folk bor. Vi må legge nye boligområder slik at det blir kort vei til skole, barnehage og butikk. Vi må legge næringsareal lett tilgjengelig i forhold til transport, men til minst mulig sjenanse for andre. Vi mener det er viktig å sette noen langsiktige grenser på kartet: hit, men ikke lenger, i forhold til omdisponeringer fra LNF-områder. Senterpartiet vil ha null-visjon for nedbygging av dyrka - og dyrkbar mark.

Senterpartiet vil:

- Bedre tilgjengeligheten for allmennheten og sikre kommunens strandsoner og rekreasjonsområder.
- Videreutvikle lokale sentra i kommunen for å skape vekst og arbeidsplasser der folk bor.
- Verne dyrkbar mark og matjord mot utbygging og omdisponering
- Sikre og verne om grønne lunger i bysentrum og nærmiljøene.

Jordvern

Vi trenger all den matjorda vi har til dyrking av mat til mennesker og dyr. Særdeles viktig er dette i Vestfold som på mange områder er Norges kjøkkenhage på grunn av svært god jord og gunstig klima.

Senterpartiet sier nei til boligbygging og næringsarealer på dyrka og dyrkbar mark.

Senterpartiet ser med bekymring på næringsetablering inntil E18. Vi frykter at innklemte jorder blir spist opp bit for bit og forsvinner. I områder med mulige konflikter mellom jordvern og utbygging er det viktig at det blir gjort klare vedtak om hvor grensene for utbygging skal gå, blant annet ved Sem, Barkåker og Revetal.

Senterpartiet vil:

- Ha null-visjon for nedbygging av dyrka - og dyrkbar mark.

Bolig

Et mål må være å kunne tilby tomter i alle deler av kommunen. I indre deler av kommunen kan dette være i form av klyngebebyggelse med plass til fire til ti hus, mens det mer sentralt kan være boligfelt av varierende størrelse og med variert boligtilbud fra eneboliger til rekkehus og blokker. I etablerte boligområder er det

aktuelt med fortetting, uten at det går urimelig ut over naboer eller eksisterende bomiljø.

Senterpartiet vil ha et variert boligtilbud slik at alle som ønsker det skal kunne ha råd til å kjøpe egen bolig eller leie til en overkommelig pris. For de som av ulike årsaker sliter med å komme inn på boligmarkedet, ønsker vi at kommunen skal tilby startlån.

Senterpartiet vil:

- Ha et variert tilbud av boliger i kommunen.
- Tilby startlån til de som trenger det.
- Ha et tilstrekkelig antall spesielt tilrettelagte boliger tilgjengelig til de som trenger det.

Kommunale tjenester

Senterpartiet ønsker en tilgjengelig og brukervennlig kommune. All informasjon og alle skjemaer og tilbakemeldinger skal leveres i klarspråk.

Senterpartiet vil:

- Ha en faglig dyktig og effektiv saksbehandling av søknader. Svar skal gis innen gitte tidsfrister.
- Senterpartiet vil at en også i framtida skal kunne møte opp hos kommunen og få råd og veiledning om offentlige tilbud, ytelser og tjenester. Som et minimum må det være to servicetorg; et på Revetal og et i Tønsberg sentrum.

Tekniske tjenester, vann, avløp og renovasjon

Kommunen skal sørge for vann, avløp (der det er utbygd kommunalt) og renovasjon av god kvalitet. Avløpssystem og renseanlegg må oppgraderes. Kommunen må tilby råd og veiledning til alle huseiere som får pålegg om å investere i minirensesanlegg.

Beredskap

I en uforutsigbar verden med terrorhandlinger, klimaendringer og ekstremvær er det viktig med god beredskap. Tønsberg kommune må ha en oppdatert plan og tett samarbeid med næringsliv, organisasjoner, sivilforsvar, heimevern og nødetatene for å ha beredskap og sikre innbyggerne tilgang til vann, strøm, mat, tak over hodet, helsehjelp, sykehus og beskyttelse mot terror og ytre fiender.

Senterpartiet vil:

- Ha en oppdatert beredskapsplan.
- Ha et tett samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge for å øke kompetansen på beredskap.
- Ha en gjennomgang og oppdatering av tilfluktsrom i kommunen.

Lokaldemokrati

Folkestyret må hele tiden forsvares og forbedres. Det bygger på at avgjørelser skal treffes nærmest mulig den de angår. Folk må dermed få mulighet til å påvirke beslutninger gjennom åpne høringer. Byråkratiet bør begrenses for å unngå at forvaltningen styrer på bekostning av politiske beslutninger.

Senterpartiet vil:

- Sikre gode politiske prosesser gjennom åpenhet.
- Ha reell innbyggermedvirkning ved aktiv bruk av høringer.
- Utvikle nærmiljøfora i alle deler av kommunen.

Integrering av innvandrere

Det er viktig at vi tar godt imot våre nye landsmenn. Noen kommer som flyktninger med håp om en bedre framtid, andre for å jobbe i kortere eller lengre tid. Felles for alle er at de kommer til et fremmed land og trenger forskjellige former for hjelp for å bli godt integrert i Norge. Det er viktig at både kommunen og vi som bor her fra før bidrar. Senterpartiet vil legge til rette for en god språkopplæring, møteplasser, arbeidstilbud og hjelp til å forstå det norske samfunnet.

Senterpartiet vil:

- Samordne og videreutvikle en integreringsstrategi for innvandrere.
- At det er tiltak på plass for å håndtere akutte situasjoner med mennesker i nød med økonomisk bidrag fra staten.
- Styrke språkopplæring og samfunnsforståelse for innvandrere slik at de kan ta aktivt del i samfunnet.
- Støtte etablering av møteplasser i samarbeid med frivillig sektor.
- Tilby praksisplasser for å skaffe arbeidserfaring.

Kommunen som arbeidsgiver

Senterpartiet vil jobbe for at Tønsberg kommune skal være et godt sted å være som ansatt. Vi forventer et godt arbeidsmiljø og ryddige arbeidsforhold. Det normale skal være fast ansettelse og tilbud om heltidsstillinger. De ansatte må forvente god ledelse og medbestemmelse over egen arbeidssituasjon. De som av ulike årsaker trenger oppfølging skal få det. Men det skal også stilles krav til den enkelte. Alle skal etter evne bidra til gode resultater og en god arbeidsplass.

Senterpartiet ønsker et tillitsløft i kommunen og skape en motkraft mot økt detalj- og regelstyring. Tillit og samarbeid skal erstatte unødig måling og kontroll i offentlig sektor. Ansvar for hvordan oppgavene blir løst, skal i størst mulig grad flyttes til dem som gjør jobben.

Senterpartiet vil:

- At faste stillinger skal være hovedregelen blant våre kommunalt ansatte.
- Prioritere heltidsstillinger og tilby deltidsstillinger til de som ønsker det.
- Vurdere åremål i lederstillinger.
- Være restriktiv til ytterligere konkurranseutsetting av offentlige tjenester.
- Løpende vurdere tiltak for å redusere sykefraværet.
- Ha tre lærlingplasser per 1000 innbygger i kommunen.
- Tilrettelegge for videre- og etterutdanning for å skaffe nødvendig kompetanse.

Prioriterte saker i perioden

Senterpartiet vil:

- Si nei til eiendomsskatt.
- Bompengefinansiere rimeligste veiløsning Tønsberg- Færder med kortest mulig nedbetalingstid. Trafikkveksten skal tas med sykkel, gange eller kollektivtrafikk.
- Ha to barnehageopptak i året.
- Ikke legge ned skoler.
- Ha SMART barnevern: Styrke familiene der det er mulig framfor plassering i fosterhjem.
- Ha tilstrekkelig grunnbemanning i kommunale helseinstitusjoner.
- Ha nullvisjon for nedbygging av dyrka og dyrkbar mark.
- At alle deler av kommunen skal dekket av et busstilbud med flere avganger til boligområder utenfor bysentrum.
- Ha fokus på klima, miljø og energi ved offentlige anskaffelser og byggeprosjekter i kommunen.
- Skape arbeidsplasser. Vi vil legge til rette for eksisterende og nye næringer i kommunen. Vi skal være en attraktiv kommune å drive næringsvirksomhet i.
- Forsvare allemannsretten.

Senterpartiet vil være forsiktig med å foreslå nye store kommunale byggeprosjekter for å ikke øke kommunens gjeldsnivå.